

Bella Moutton

GORGONA

MARENČIN PT

gorgona

Bella Moutton
gorgona

MARENČIN PT

Vydanie knihy z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

Copyright © Bella Moutton, 2023
© Marenčin PT, spol. s r. o., Bratislava, 2023
Jelenia 6, 811 05 Bratislava
marenčin@marenčin.sk www.marenčin.sk
Cover photo © Waldemar Švábenský
Cover © Marenčin Media, 2023
Layout © Marta Blehová, 2023
1014. publikácia, 1. vydanie

ISBN 978-80-569-1104-4 (viaz.)
ISBN 978-80-569-1105-1 (ePDF)
ISBN 978-80-569-1106-8 (ePub)

Môjho otca zabili. Ešte predtým ho uniesli a on strávil dva dni priviazaný o radiátor. Bol to omyl. Otec nemal byť unesený, a už vôbec nie zabitý. To všetko len preto, že v jeden deň, keď vzduch voňal po mandarínkach v rume, môj otec nastúpil do nesprávneho auta s nesprávnym človekom. Umrel sám. Jeho pohreb si veľa ľudí neužilo. Niektorí boli už po smrti, iní neprišli, a ja som na ňom neplakala. Farár odslúžil smutnú zádušnú omšu. Ale otec neveril v Boha a ani v jeho pomocníkov. Kto však veril v Boha a v jeho spravodlivosť, bola moja matka. Pociť, že mu musí „spríjemniť“ život aj po smrti, bol jej špecialitou. Pre všetkých bola tým najlepším človekom na svete – ale mne a otcovi sa z toho ušlo málo. Otec ležal v truhle s bielymi ornamentmi a nevkusnými bielymi klinčekmi. Chcel byť spopolnený, nie uložený v zemi, v ktorej sa môže prebrať. Aspoň čo si pamätám...

Bolo ráno a ja som túžila po detskej pošte. Nikdy som ju nedostala, aj keď som v detstve rozhodne netrpela nedostatkom. Čím som často trpela, bola túžba, neznesiteľná túžba vlastniť tú zmenšeninu pošty s množstvom malých papierov, doporučených lístkov, pečiatok a zmenšenej kasy, schovaných v žltej makete pošty. Chcela som v nej bývať a pečiatkovať. Už len ten pocit ma robil šťastnou a dôležitou. Nebolo mi dopriate ju vlastniť, čiže som sa zamerala na otázku: „Prečo?“

„Lebo to je tak,“ odpovedal otec a dal si... Čo to bolo, si vlastne nepamätám.

„Nerozumiem, prečo?!“ nástojčivo som trvala na odpovedi.

Odpoveď neprišla a mňa na chvíľu zaujal mamin overal. Mala som ho rada. Bol zelený s malými bielymi guľkami. Vyzerala v ňom štíhlo a tak nejako veselo. Keď ho mala na sebe v nedeľu ráno, bolo nad slnko jasné, že nedeľa bude úžasná. Tento očný vnem ma dokázal naplniť pokojom a ten pocit som milovala.

„Ocino, je nebo? A ako to tam vyzerá? Sú tam všetci šťastní?“

„Ocino, a čo je to tá masturbácia?“

„Kedy prídeš domov?“

„Už budem naozaj dobrá...“

„Tato, odtrhla som značku na aute a kopla som doň. Ten hajzel chce odo mňa peniaze!“

„Ja nechcem nikdy zomrieť! A prečo vlastne musia ľudia zomierať? Naozaj musia? To je za trest?“

„Som už mŕtva.“

„Neprijali ma na scenáristiku.“

„Veľmi ťa ľúbim.“

„Rozišla som sa s ním.“

„Je mi hrozne, mám pocit, že sa zbláznim. Môžeme sa dlho rozprávať? Ale nezaves mi!“

„Oci, myslíš, že som zlý človek?“

„Myslím, že ma vyvedieš bez rebríka na povalu, žabec,“ povedal a dal si glg z kávy. Kávu mal veľmi rád. Dokázal ju piť s veľkou chuťou. Keď si priložil šálku k perám a potom sa usmial, bolo mi zrazu všetko jasné. Hlavne to, že môj otec je ten najmúdrejší a najstatočnejší človek na celom svete. Áno, aj to dokáže vyvolať pitie kávy, ak niekoho zbožňujete. Bol to môj otec, milujúci otec, ponižovaný a podvádzaný svojou ženou. Svojou modlou a láskou. Bol však šťastný? Pil naozaj tak veľa, ako to opisovala matka? A keď aj náhodou áno, vôbec sa mu nečudujem. Pijem niekedy viac ako on, hlavne keď nezvládam návaly jej neovládateľnej lásky transformovanej do večného obviňovania a výčitiek o sklamaní. Moja mama sa k otcovi dokázala správať veľmi zle. A on bol slaboch. Nevedel, nechcel čeliť ničomu a potom robil chyby. Smiešne, ľudské chyby, ktoré mu neustále vyčítala.

Hádka nikdy netrvala dlho, ani vtedy, keď sa mama správala ako šialená a krutá harpya. Ticho, ktoré zabíja, dokázal zakaždým prerušiť svojim nekonečným ospravedľňovaním. Opakoval ho dovtedy, kým nezačala počúvať.

„V ospravedlnení neexistujú pravidlá,“ hovorieval, ale zároveň dodal: „teda... jediné, ktoré potrebuješ poznať, je potlačenie pýchy a vlastného ega. Potom dokážeš dať za pravdu aj človeku, ktorý ťa urazil tak strašne, že by si ho radšej videl mŕtveho.“

„Maminka by vyzerala dobre aj po smrti a mne by to hneď prišlo ľúto, radšej ju budem počúvať, ako kričí.“

Čo si pamätáte, keď niekto zomrie? Voňavku, jeho džajfové pohyby, ktoré pokladal za solídny tanec. Spôsob, akým potahuje dym z cigarety. Tú nonšalantnú ľahkosť fajčenia, pri ktorej každý v jeho okolí musel dostať chuť si zapáliť. To, ako ma ľúbil. To, že sa to už nikdy nezopakuje. Bude ma prenasledovať otázka, či som volala dost často? Nie, odpovedám si s hanbou v hlase. Ani on mi nezvykol volať. Prestal. Nemohol, nechcel a nebude. Dnes som bola na pohrebe otca a nechce sa mi plakať. Cítim jediné. Opäť tú túžbu, neprekonateľnú túžbu spred tridsiatich rokov pri detskej pošte. Chcem, aby tu bol – živý, slabý a clivý. Chcem ho objasť a aby mi pritom povedal: „Netráp sa, žabec, stane sa aj tak len to, čo sa stane tebe, ostatné si môžeš vypočúť a byť prítomná.“

V mojich predstavách bol otec odvážny, určite bojoval o život ako Titan. Je tou najlepšou predlohou

marvelovských superhrdinov. Bohužiaľ, zomrel, ale to niekedy hrdina musí, aby ostatní prežili.

„Povieš mi rozprávku?“ kládla som každý večer rovnakú otázku.

„A o čom?“ pýtal sa vždy s rovnakým záujmom, aj napriek tomu, že už dávno poznal odpoveď.

„O bosorkách,“ škovránkovala som a pritom som schovávala svoje dlhé telo pod malým paplónom, z ktorého mi vytrčali dlhé chodidlá. Fascinovali ma strašidelné príbehy a aj to, ako som sa v noci so strachom, ale aj veľkým vzrušením plazila po koberci, ktorý lemoval spálňu rodičov. Zadržovala som dych, aby ma neprezradilo nič, čo môže vyrušiť mamu zo spánku. Keď som bola úspešná a priplazila sa až k otcovej strane postele, pošepala som jediné: „Tatenko, zoberieš ma do peliešku?“ Pootvoril oko, bez slova natiahol svoje dlhé rameno a ja som tíško vkĺzla na najbezpečnejšie miesto v celom vesmíre. Do svojho súkromného úkrytu bez úzkostí a strachu.

Mal skoro dva metre – bez dvoch centimetrov – a šarmu viac ako Steve McQueen. Bol krásny a anticky stavaný, s dokonalým profilom a odzbrojujúcim úsmevom.

„Nechcem žiadneho brata ani sestru, nebudem sa deliť o ocinkovu lásku s ďalším deckom,“ cedila som cez polovypadané mliečne zuby, usedavo plačúc. Splnili mi to, no pri ich hádkach som to rozhodnutie mnohokrát oľutovala. Bola som presvedčená, že keby som sa o ten

hrôzostrašný úzkostný pocit mohla podeliť s niekým blízkym, bolo by mi omnoho lepšie a ľahšie na duši.

Po našej záhrade chodila srnka a volala sa Michal – alebo Miško, tak jej všetci hovorili. Je to hlúpe meno pre srnku, pomyslela som si. Krása jej očí bola taká prenikavá a bolestivá, že ani to hrozné meno nemalo silu znevážiť ten štvornohý zázrak. Len ľudia môžu pomenovať niečo, čo porodila príroda z jedného zo svojich lôn, takým obyčajným menom. Bola biela a ja som ju volala život. Môj život bola biela srnka, ktorá sa zatúlala a nakoniec skončila v našej buržoáznej záhrade. Po trávnom koberci sa pohybovala ako baletka, ktorá svojimi krokmi len jemne kopíruje obrysy zelených stebiel. Našiel ju môj otec a ja som vedela, že chcem, aby ma už nikdy neopustila. Jediný pohľad do jej očí dokázal spôsobiť, že láska, strach, bezmocnosť, šťastie, smrť aj krása vytvorili v mojom detskom srdci dokonalý pocit blaženosti a mňa zalialo teplo. Nie teplo, pocit absolútnej odovzdanosti sa životu. Nevie, či som ho odvtedy pocítila tak intenzívne. V deň, keď ma musela opustiť, prišla som o všetko. O svoje tajné miesto, tajnú lásku, ilúziu o kráse, o detstvo a tajomstvá. Sľúbila som si, že svoj ďalší život zasväťím hľadaniu. Hľadaniu toho, čomu sa hovorí... Nevie, ako sa tomu hovorí. Nenašla som ju ani v deň, keď uniesli otca, nenašla som ju ani vtedy, keď ho zabili. Rozmýšľam, že sa možno stratili spolu v čarovnom lese, o ktorom často rozprával.

Chata, v ktorej držali môjho otca, bola stará, páchla zatuchlinou a naftalínom. Bola tiež cítiť močom,

ktorý nemohol byť panenský. Žili v nej samí netvori a čarodejnice, čo rozhodovali o živote a smrti nás všetkých. O našom krehkom osude a veľkých plánoch. Hrali šach, ich odporné prsty zakončené dlhými špinavými pazúrami pohybovali figúrkami a my sme cítili bolesť. Hlasno sa smiali a zavíjali ako staré panny túžiace po horúcom úde. Ako ich odporné pokušenie narastalo a túžba vyvierala ako gejzír, hra bola náhle zakončená šach-matom a niekto prišiel o život. Otec tam nebol sám, mal hlas a túžbu spievať. Zbavili ho však aj hlasu, čo niesol ťažšie ako to, že prišiel o vlastnú dôstojnosť. Vedela to ako jediná. Mama vedela, že keby to bola urobila skôr ako oni, zabil by sa.

V deň, keď som prišla o život ja, príroda prestala voňať. Necítila som nič, ani vanilku a ani vôňu škorice, ktorá sa tak často miešala s vôňou rannej rosy. Vzduch omínal môj nos a bol boľavý, tak strašne bolel, že sa mi spustila krv, a chuť krvi sa miešala s chuťou mojich slz, ktoré končili na perách. Jazykom som ich donekonečna skúšala a chutili stále rovnako odporne. Poznanie, že chuť ma neopustila, mi na chvíľu spôsobilo radosť. Odvtedy viem, že utrpenie je slané a že aj šťastie, s ktorým sa spájajú slzy, chutí po utrpení.

Oklamal ma. Sľúbil, že tú chatu predá a kúpi zoologickú záhradu, do ktorej zoberieme aj život. Môj biely život. Oddelená od stáda ako albín vo svete čiernych panterov musela len smutne prijať fakt, že nikdy nenájde rodičov. Môj pach na jej tele ju tiež odsúdi k smrti, tak ako mňa ten jej. Ona pocítila vôňu